

ชื่อโครงการวิจัย: รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโดยใช้
เครือข่ายบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

คณะผู้วิจัย: อาจารย์ ดร.วิดา เหล่มตระกูล อาจารย์ประนอม วงศ์หมื่นรัตน์
อาจารย์ ดร.กนิษฐกานต์ ปันแก้ว อาจารย์ ดร.ปรารณา โกวิทยางกูร
อาจารย์ ดร. จุติมา เมทนีธร อาจารย์ ดร. อัมเรศ เนตาสีทธิ์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

แหล่งทุน: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ปีที่ทำวิจัย: ปี พ.ศ.2558

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยใช้เครือข่ายบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโดยใช้เครือข่ายบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง และเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย ในการส่งเสริมและสร้างเครือข่ายแบบบูรณาการของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยครู ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำนวน 15 โรงเรียน ตลอดจนกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัย ประกอบด้วย คณะนักวิจัย (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง) ศึกษานิเทศก์ กรรมการสถานศึกษา ครูต้นแบบ คณะนักวิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโดยใช้เครือข่ายบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยดำเนินการดังนี้ ขั้นที่1) วิเคราะห์องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ขั้นที่ 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของครูโดยใช้เครือข่ายบูรณาการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ขั้นที่ 3) นำรูปแบบไปใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบฯ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกการสังเคราะห์องค์ความรู้ แบบบันทึกถอดองค์ความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบฯ แบบบันทึกการสะท้อนคิดในฐานะวิชาชีพของครูหลังการสอน แบบบันทึกการสนทนากลุ่มสรุปบทเรียนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ผลสรุปการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของครู โดยใช้เครือข่ายบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ผลดังนี้

1.1) องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยใช้เครือข่ายบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเหมาะสมในศตวรรษที่ 21 คือครูควรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การเป็นตัวอย่างและต้นแบบที่ดีแก่ผู้เรียน ครูต้องสร้างแรง

บันดาลใจในการเรียนรู้แก่เด็ก การช่วยเหลือ แนะนำแทนการบอกความรู้ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เพื่อเติมเต็มความรู้ รวมถึงครูต้องเลือกใช้เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมการคิดและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันการใช้เทคนิคการสอนระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การพบปะพูดคุย และการใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเพื่อสร้างองค์ความรู้

1.2) ได้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโดยใช้เครือข่าย บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางที่เหมาะสมตามบริบทและตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

1.3) ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโดยใช้เครือข่ายบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปางครั้งนี้ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเครือข่ายได้ทำงานร่วมกัน ร่วมวางแผน และช่วยสนับสนุนครูผู้สอนตามบทบาทหน้าที่ ทำให้ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ครูผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้และมีความสุข มีเทคนิคการสอนและกิจกรรมเสริมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนได้โดยครูผู้สอนสามารถพัฒนาสื่อการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถค้นหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายได้เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นต่อไป

2. ระบบการบริหารจัดการงานวิจัย ในการส่งเสริมและสร้างเครือข่ายแบบบูรณาการของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คณะครุศาสตร์ ได้มีการจัดการงานวิจัยอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ซึ่งผลที่เกิดจากระบบการจัดการงานวิจัย ทำให้นักวิจัยที่มีประสบการณ์และนักวิจัยรุ่นใหม่สามารถดำเนินการวิจัยได้ประสบผลสำเร็จเป็นไปวัตถุประสงค์ของการวิจัย นอกจากนี้นักวิจัยรุ่นใหม่ได้รับการพัฒนาทักษะการทำวิจัยเชิงพื้นที่ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวางแผนการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยที่มีประสบการณ์กับนักวิจัยใหม่และนักวิจัยต่างสาขาวิชา และเมื่อสิ้นสุดโครงการคณะนักวิจัยได้เกิดองค์ความรู้และได้รับ บทเรียนจากการดำเนินการวิจัยร่วมกับเครือข่าย เกิดความเข้าใจเรียนรู้ปัญหาที่พบเพื่อนำไปวางแผนการในการทำวิจัยเชิงพื้นที่ต่อไป

คำสำคัญ: รูปแบบ, การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21, เครือข่ายบูรณาการ

Research Project Title: A Model for Developing Teachers' Potentials in the 21st Century Learning Management through Integrative Network of Primary Schools in Muangpan District, Lampang Province

Researchers: Wiyada Lemtrakul and others

Organization: Faculty of Education, Lampang Rajabhat University

Year: 2015

Abstract

The research project entitled "A Model for Developing Teachers' Potentials in the 21st Century Learning Management through Integrative Network of Primary Schools in Muangpan District, Lampang Province" aimed to: 1) create a model for developing teachers' potentials in the 21st century learning management through integrative network of primary schools in Muangpan District, Lampang Province and 2) develop a research management system for supporting and building integrative network of Faculty of Education, Lampang Rajabhat University. Research participants were teachers and school head teachers in 15 primary schools in Muangpan District including researchers from Faculty of Education, educational supervisors, school committees and master teachers. The researchers devised three steps when conducting the research as follows: 1) analyzing knowledge and information relating to the development of 21st century learning management 2) developing a model for teachers' learning management in 21st century using integrative network of primary schools in Muangpan District, Lampang Province and 3) trying out the model in order to study its results. The research instruments consisted of: 1) a recording form for knowledge synthesis 2) a recording form for lesson learned from socialization process 3) a questionnaire for collecting participants' opinions towards the model 4) a recording form for teachers' reflections after teaching process and 5) a recording form for participants' focused group. The research results could be summarized as follows:

1) As for the model for developing teachers' potentials in the 21st century learning management through integrative network of primary schools in Muangpan District, Lampang Province, the results could be described in three following aspects:

1.1) For the aspect of knowledge relating to experiential learning management using integrative network of primary schools in Muangpan District, Lampang Province, it was found out that teachers should be able to create experiential learning environment by encouraging students to learn by doing, and being the role

model teachers. Also, they ought to be able to inspire students to learn by giving them learning guidance instead of telling them exactly what they have to know. Thus, the teachers' role in 21st century must be changed from a traditional teacher to a facilitator or a coach. New techniques have to be employed and shared in order to support learners in developing their critical thinking skills and to improve their teaching skills. In addition, technology can be used as a means to establish educational profession's network for the purpose of knowledge building and sharing.

1.2) For the aspect of model for developing teachers' potentials in the 21st century learning management through integrative network of primary schools in Muangpan District, Lampang Province, it could be said that the model was proved to be suitable with the context and meet the participants' requirements.

1.3) For the aspect of results from the model try out, it was found out that the educational profession's network could support teachers' roles and functions. It also helped develop teachers' potentials in the 21st century learning management. Teachers were able to build learning environment that could stimulate students to be active learners. Besides, teachers were capable of devising teaching techniques and activities, developing instruction media, and searching for resources that supported learning.

2) As for the research management system for supporting and building integrative network of Faculty of Education, Lampang Rajabhat University, it could be concluded that the faculty had a systematic research management process from the beginning through the end of the project which resulted in the achievement of research. That is, all research objectives were met. Besides, new researchers had developed skills which were necessary for conducting area based research. Also, they gained knowledge and experiences from the socialization process embedded in the project such as sharing and developing a work plan together with colleagues. At the end of the research project, researchers reported to understand and learn from problems occurring during the project which would be beneficial for developing a plan if they were about to conduct another area based research.

Keywords: Model, Teachers' potentials in the 21st century learning management, Integrative network